

§ 7 Verksamhetsplan 2019 för äldrenämnden

Dnr 1.2.1-616/2018

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2019 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar om 28,8 mnkr till kommunstyrelsen.
3. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige begära budgetjustering om 3,0 mnkr avseende ökade kostnader för Ungdomsbesök i äldreomsorgen.
4. Äldrenämnden ansöker om medel för särskild kompetensutvecklingsinsats (KUS) för fem projekt enligt bilaga 5-9 av en total summa om 23,5 mnkr.

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2019-01-15.

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan för det kommande året, med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 179,3 mnkr netto för 2019 års verksamhet vilket är en ökning om 1,5 mnkr i jämförelse med föregående år.

För att kommunstyrelsen ska kunna följa upp och granska nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret utfärdat kompletterande anvisningar som nämnderna ska följa vid utformningen av verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen riktas därmed till både äldrenämnden och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige har i budget 2019 fastställt tre övergripande inriktningsmål: en modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla, en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt och en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.

Kommunfullmäktige har också formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet. Indikatorer har fastställts som ska följas upp under året och specifika aktiviteter har angetts som ska genomföras

för att säkerställa att målen nås. Äldrenämnden har därför i sin verksamhetsplan, utifrån kommunfullmäktiges mål, angett egna mål för respektive verksamhetsområde och årsmål för indikatorerna. Därutöver har nämnden möjlighet att ange egna indikatorer och aktiviteter.

Yrkanden

Ordföranden Erik Slottner (KD), ledamoten Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), ledamoten Abit Dundar (L), ledamoten Kristin Jacobsson (C) och ledamoten Nila Vikhe Patil (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ledamoten Leif Söderström (SD).

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) finner att det finns tre förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stödjdes av (KD), (M) (L), (C) och (MP) med instämmande av (SD), ett eget förslag till beslut från (S) och ett eget förslag till beslut från (V).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag bakom vilket ställdes (KD), (M), (L), (C), (MP) och (SD).

Reservation från (S):

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Socialdemokraterna yrkar att äldrenämnden beslutar:

- att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut
- att därutöver anföra:

Det är glädjande att den nya majoriteten verkar behålla många av de reformerna som har gjorts inom äldreomsorgen. Det finns i verksamhetsplan en fortsättning för biståndsbedömning av ramtid inom hemtjänsten, Trygghemgång teamen och en vilja att behålla aktivitetscentra i stadsdelarna.

Men det finns även nyheter som vi socialdemokrater ställer oss högst tveksamma till. Verksamhetsplanen innehåller väldigt mycket

utredningar, merparten av aktiviteter som läggs på förvaltningen är utredningar av olika slag. Det innebär att det inte går att veta i dagsläget hur äldreomsorgen kommer att utformas under mandatperioden.

Ett av utredningsuppdragen handlar om att förbättra kontinuiteten inom hemtjänsten. Och givetvis anser vi också att just kontinuitet är en av de viktigaste kvalitets- och trygghetsfaktorerna för Stockholms äldre. Men samtidigt som majoriteten vill utreda om man ska skilja omvårdnad och service åt. Det förbättrar inte kontinuiteten, det innebär bara att det blir än fler som springer hos den äldre. Även KPR påpekar riskerna med att dela på uppdragen. Det absolut bästa sättet att förbättra kontinuitet är att förbättra anställningsvillkoren för medarbetarna, fasta heltidsanställningar är den bästa garantin för bra kontinuitet.

För den nya majoriteten verkar det återigen vara viktigast med ideologiska privatiseringar. Därför ser vi oro på den initierade utredningen om att ickevalsalternativet inom hemtjänsten åter ska genomföras av någon annan än kommunen. Tidigare har staden testat upphandling enligt LOU, utföraren ville till slut inte åta sig uppdraget. När det inte fungerade så tog man till lotteriet. Vi är allvarligt oroadade att det blir på samma sätt igen.

KPR antecknar i sitt protokoll att de är tveksamma till boendegarantin för alla som har fyllt 85 år. KPR anser att det är viktigt att de individuella behoven måste gå före. När det gäller servicehus och vård- och omsorgsboenden är ändå de individuella behoven viktiga utifrån ett omvårdnadsperspektiv. Vi menar att dagens regelverk ändå garanterar anpassade bostäder för äldre under förutsättning att den nya majoriteten fortsätter att investera i byggandet av seniorbostäder.

Vi är oroadade, som KPR, att det finns inga skrivningar kvar om äldrevänlig stad. En bra stad för äldre innebär mer än bostäder; det handlar om trygga miljöer, möjligheter till social samvaro och föreningsliv, bra snö- och halkbekämpning.

Välutbildad personal är garanti för bra brukarsäkerhet och hög kvalitet. Vi känner oss oroliga inför den organisationsändringen som görs av den nya majoriteten, att Personal- och jämställdhetsutskottet läggs ner och frågorna hanteras av Ekonomiutskottet i stället. För äldreomsorgens arbetsvillkor kan detta ha en stor betydelse.

Det är viktigt att staden fortsätter med både grundutbildningar för omvårdnadspersonal. SKL:s styrelse beslutade i april 2017 om en yrkesutvecklingstrappa som beskriver kompetensen för vårdbiträde och undersköterska. Därtill har Skolverket och Socialstyrelsen ett tydligt uppdrag att ta fram en nationell, enhetlig utbildning för undersköterskor samt lägga fram förslag på examen och skyddad yrkestitel eller legitimation. Utredningen och förslaget ska vara klart under våren vilket innebär att även äldrenämnden måste se över utbildningar, deras innehåll och hur många poäng av karaktärsämnen det krävs.”

Reservation från (V):

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Vänsterpartiet yrkar att äldrenämnden beslutar:

- att godkänna delvis verksamhetsplan 2019
- att anföra därutöver följande:

Alla äldre har rätt till ett tryggt boende med en rimlig hyra och en värdig äldreomsorg av utbildad personal som har förutsättningar att göra ett bra jobb.

Arbetet med stadens äldreboendeplan, tryggt mottagande i hemmet samt äldrevänlig stad ska fortsätta. När antalet äldre stockholmare på sikt ökar kraftigt krävs det en långsiktig planering och samordning i staden för att möta de behov som uppstår. Stockholm ska vara en äldrevänlig stad, ett äldreperspektiv ska finnas med i all stadsplanering och nybyggnation. Målsättningen är att äldre ska kunna leva ett självständigt liv med hög livskvalitet och god hälsa så länge som möjligt. Som stöd i det arbetet har staden inrättat en äldreombudsman som fyller en viktig funktion i det kommande arbetet.

Boende

Vi är mycket oroade över att det i majoritetens verksamhetsplan inte står att exploateringsförvaltningen ingår i den stadsövergripande boendeplaneringen. Vi anser att det är ett strategiskt misstag. Boendeplaneringen kommer att vara en avgörande faktor för hur Stockholm klarar den demografiska utveckling som staden har framför sig.

En enhetlig definition för vad som är en tillgänglig bostad ska tas fram som ett led i en strategi för ökad tillgänglighet i hela

bostadsbeståndet. 5 000 lägenheter för äldre ska byggas i vanliga flerfamiljshus inom visionen om 10 000 bostäder för äldre fram till år 2040. Samordnade informationsinsatser ska göra det lättare att hitta ett anpassat boende och uppmuntra äldre att tidigt planera för förändrade behov. Servicenivån i seniorboenden ska höjas genom att fler aktivitetscenter öppnar och ger äldre ökad tillgång till social samvaro, gemenskap och aktiviteter. Utemiljön kring äldres boende ska bidra till trivsel och fysisk aktivitet.

Staden ska ta fram en nollvision för äldre i hemlöshet. Det ska vara självklart att den som har problem med missbruk ska ha rätt till äldreomsorg och trygg bostad. 500 seniorlägenheter fram till år 2040 öronmärkas för äldre med hemlöshetsproblematik och låga inkomster och 100 seniorlägenheter vara inflyttningsklara före år 2025 inom åtgärdsplanen mot hemlöshet för äldre.

Äldreomsorg

Majoriteten vill öka kontinuiteten, men vill i verksamhetsplanen samtidigt dela upp såväl biståndshandläggarna som hemtjänstpersonalen i två olika funktioner. Vi tror att detta är fel väg att gå – i synnerhet om ambitionen är att minska antalet personer som den äldre har kontakt med.

Vården och omsorgen ska vara personcentrerad och jämställd. Alla äldre ska ha rätt till daglig utevistelse, sociala aktiviteter och gemenskap. För att förbättra kvaliteten på maten kommer vi även fortsättningsvis ha dietister anställda i äldreomsorgen. Det är viktigt att avgifterna inom äldreomsorgen även fortsättningsvis hålls låga därför höjer vi inte avgiften för hemtjänst.

Utvecklingsarbetet inom hemtjänsten fortsätter med målet att öka den äldres inflytande, förbättra samverkan runt den äldres behov samt öka handlingsfriheten för hemtjänstpersonalen att tillmötesgå den äldres dagsaktuella behov och önskemål.

”Tryggt mottagande” i hemtjänsten ökar tryggheten och stärker möjligheten till rehabilitering efter utskrivning från sjukhus. Under 2019 kommer ”Tryggt mottagande i hemmet” införas i alla stadsdelar.

Personal

Medarbetare i staden ska ha en god arbetsmiljö och ges möjlighet att utvecklas i yrket. Det ska ställas höga krav på alla utförare av äldreomsorg. Alla som arbetar inom privat eller kommunal äldreomsorg ska ha rätt till kollektivavtalsenliga villkor och en

pension som går att leva på. Personalkontinuitet, hög bemanning och utbildningsnivå samt goda arbetsvillkor för personalen är viktiga områden för att omsorgen ska hålla hög kvalitet. Förutsättningarna för chefer i äldreomsorgen att utöva ett närvarande ledarskap ska förbättras. För att öka yrkets attraktivitet och klara framtida rekrytering inför vi 35-timmars arbetsvecka i hemtjänsten med bibehållen lön. Staden ska även fortsätta med att förbättra arbetsvillkoren genom rätt till heltid och trygga anställningar, rimliga scheman och en god löneutveckling. Målet är att alla anställda ska ha grundläggande vård- och omsorgsutbildning.

Ett urval aktiviteter

- i samarbete med exploateringsnämnden inarbeta strategier samt behovs- och efterfrågebedömningar för icke biståndsbedömda äldrebostäder, seniorbostäder, i den stadsövergripande boendeplanen. Boendeplanen ska ligga till grund för efterföljande års markanvisningar för seniorbostäder.
- fortsätta att stödja stadsdelsnämnderna i deras arbete med att skapa aktivitetscenter i anslutning till så många seniorboenden som möjligt.
- i samråd med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla ramtid samt arbetet med schemalagd reflektionstid, inom hemtjänsten, införa ”Tryggt mottagande i hemmet” i hela staden.
- säkerställa att ickevalsalternativet inom hemtjänsten ska vara stadens egen hemtjänst.
- fortsätta jämställdhetsarbetet inom äldreomsorgen genom bland annat könsuppdelad statistik och analyser av behov, efterfrågan och biståndsbeslut utifrån kön.
- fortsätta att samarbeta med stadens kvinnojourer i syfte att utbilda personal inom äldreomsorgen i att upptäcka och hjälpa personer som utsätts för våld i nära relationer.
- i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta det påbörjade kvalitetsutvecklingsarbetet inom särskilt boende för äldre.
- i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utvecklingsarbetet med schemaläggning inom hemtjänsten i syfte att öka personalkontinuiteten, samt minska klimatpåverkan genom minskade biltransporter.
- fortsätta utveckla Hitta och jämför service och göra det möjligt att söka efter icke vinstdrivande verksamhet.
- stödja chefers förutsättningar till ett närvarande ledarskap.
- stödja stadsdelsnämnderna i deras arbete med att förbättra arbetsmiljön inom hemtjänsten.”

§ 8 Utseende av ombud för äldrenämnden

Dnr 1.1.3-9/2019

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden ger den nya tillförordnade förvaltningschefen Margareta Östrand fullmakt att själv, eller genom av henne befullmäktigat ombud, föra nämndens talan i mål och ärenden som faller inom äldrenämndens ansvarsområden med rätt att uppbara, mottaga och kvittera nämndens tillkommande medel och handlingar.
2. Fullmakten gäller från tillträdesdagen den 1 februari 2019.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2019-01-07.

Enligt § 6 Reglemente för äldrenämnden (KFs 2016:09) lyder äldreförvaltningen under nämnden. Förvaltningen leds av en förvaltningschef, som inför nämnden är ansvarig för verksamheten. Enligt Reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder (KF 2008:12) har nämnden rätt att själv eller genom ombud föra stadens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

Vid sidan av den rättegångsfullmakt för stadsjuristerna, som nämnden har utfärdat 2015-05-19 (dnr 111-172/2015), är det nödvändigt för en snabb och effektiv handläggning att förvaltningschefen ges rätt att företräda äldrenämnden i förhållande till andra myndigheter och enskilda.

Yrkanden

Ordföranden Erik Slottner (KD) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.